

Výzkum a analýza území zabývající se problematikou cizinců na Tachovsku

**Výzkumná zpráva do projektu: Koordinace, preventivní a
aktivizační programy pro držitele dočasné ochrany a další
skupiny cizinců v Tachově v roce 2025**

Policy brief

Výzkumná zpráva pro město Tachov

(zkrácená verze – policy brief)

Projekt:

**Koordinace, preventivní a aktivizační programy pro držitele
dočasné ochrany a další skupiny cizinců v Tachově v roce 2025**

Zpracovali

Mgr. Miroslav Plundrich, Ph.D.

Bc. Martin Růžička

Bc. Michael Jarkovský

Afiliace

Katedra politologie a mezinárodních vztahů,
Západočeská univerzita v Plzni

Kontakt:

E-mail: plundrim@ff.zcu.cz

Projekt financován:

 Tachov

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

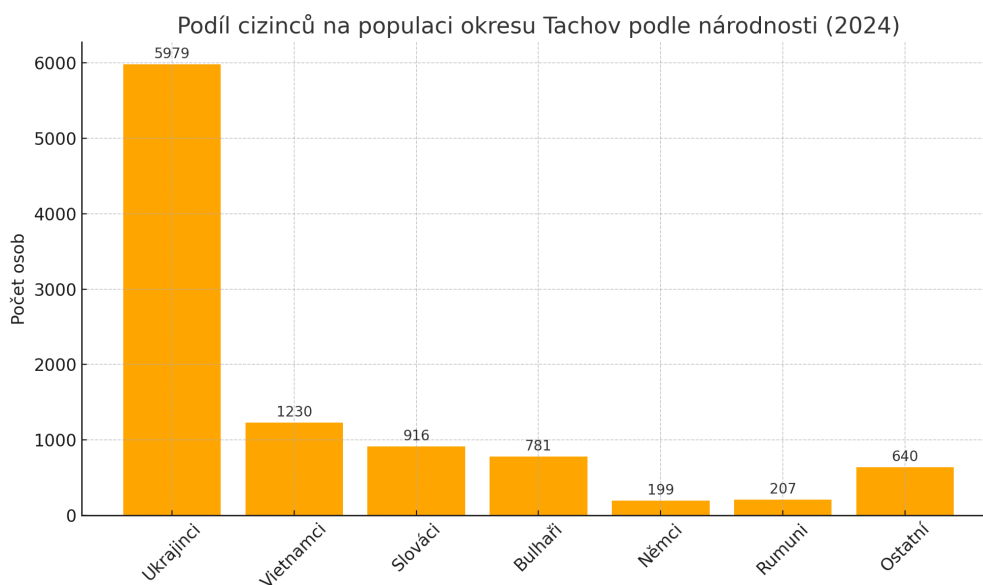

**Financováno
Evropskou unií**

Úvod a kontext

Okres Tachov patří k regionům s nejvyšší koncentrací cizinců v České republice – na konci června 2023 zde žilo více než 10 000 cizinců, tedy přibližně 17 % populace. Klíčovou skupinou jsou občané Ukrajiny (60 %, tedy cca 6 300 osob), dále Vietnamci, Slováci a Bulhaři (více viz příloha č. 4). Region je charakteristický:

- **Silnou průmyslovou zónou** (Bor, Přimda, Rozvadov), kde působí přes 200 agentur a subdodavatelů.
- **Rozvinutým byznysem s ubytovnami** – v ORP Tachov se vyskytuje cca 800 ubytovacích zařízení.
- **Výraznými rozdíly mezi obcemi** – Tachov, Bor, Přimda, Planá a Dlouhý Újezd čelí odlišným problémům.

Cílem předloženého výzkumu bylo analyzovat dopady vysokého počtu cizinců na místní infrastrukturu a veřejný pořádek, a identifikovat klíčové problémy. Jinými slovy, dokument nabízí **analýzu dopadů migrace na Tachovsko** v oblastech bydlení, zaměstnávání, školství, soužití, bezpečnosti a infrastruktury. Dokument rovněž nabízí **SWOT analýzu města Tachov a regionu**, kterou s celkovými závěry bude moci obec s dalšími aktéry využívat k navržení opatření pro zlepšení soužití mezi cizinci a místní komunitou.

Finální vyhodnocení (executive summary)

Předložená výzkumná zpráva vychází z komplexního souboru dat zahrnujících terénní výzkum, dílčí statistiky za roky 2023–2024, rozšířená zjištění ze třetího čtvrtletí roku 2025 a průběžné analytické podklady města Tachov, institucí a neziskových aktérů. Dokument rovněž reflektuje odborné studie, veřejně dostupné databáze a lokální reporting.

Tachov se nachází v období zásadní společenské a institucionální proměny. Regionální ekonomika stojí ve vysoké míře na zahraniční pracovní síle, a to především v průmyslové zóně Bor–Nová Hospoda a navazující logistice. Bez cizinců by současná průmyslová produkce nebyla udržitelná. Tato závislost však generuje značný tlak na další oblasti městského života: ubytování, školství, zdravotnictví, sociální služby, veřejný prostor a bezpečnost.

Zásadním poznatkem celé analýzy je **výrazný nesoulad mezi tvrdými daty a pocitovým vnímáním majority**. Kriminalita cizinců sice meziročně mírně vzrostla, stále však odpovídá jejich populačnímu podílu. Navzdory tomu se mezi místními šíří narativy o „časované bombě“, „zaplaveném městě“ či dokonce o tom, že cizinci „vylézají jako krysy z kanálů“. Tyto expresivní výroky nejsou anomálií, ale projevem hlubší frustrace pramenící z kombinace socioekonomického tlaku, kulturní distance a nízké důvěry v institucionální reakce.

Situace připomíná model „Babylonské věže“ – různé jazyky, kulturní vzorce a zkušenosti s autoritou komplikují porozumění. Důležitým paradoxem je, že část aktérů na cizincích ekonomicky profituje (ubytovatelé, agentury, vlastníci bytového fondu), a současně se proti nim veřejně vymezuje. Tento mechanismus přispívá k udržování spirály napětí, která se projeví v každodenním životě obyvatel.

Podle analýzy je třeba negativní vnímání cizinců chápat ve čtyřech vzájemně propojených rovinách:

- **Realistické ohrožení:** Tlak na infrastrukturu, nedostatek pediatrů, přeplněné školky, slabá dopravní obslužnost, růst nájmu a problémy s kapacitou škol.
- **Symbolické ohrožení:** Obavy o kulturní identitu a pocit, že „město se mění příliš rychle“. To se projevuje zejména ve školství, kde je místy 20–30 % žáků cizinců.
- **Negativní stereotypy:** Rozšířená představa o vyšší kriminalitě, neochotě respektovat autority či rostoucí korupci. Část těchto stereotypů má reálné jádro.

- **Meziskupinová úzkost:** Napětí mezi dětmi ve školách, konflikty na hřištích, strach z neznalosti jazyka či chování, odstup mezi ukrajinskými „starousedlíky“ a nově příchozími.

Tyto čtyři roviny tvoří jeden celek a nelze je řešit izolovaně, například problém nelegálních agentur souvisí s nelegálními ubytovny, přetížené bydlení vytváří problémy v okolí ubytoven, nedostatek kapacit škol vede k napětí mezi žáky a slabé zdravotnictví zesiluje frustraci rodičů. Analýza ukazuje, že bez koordinovaného a promyšleného přístupu hrozí přechod od **subjektivního pociťovaného napětí k reálným otevřeným konfliktům**. Klíčovým doporučením této předložené výzkumné zprávy je spojit represivní a integrační přístup:

Represe:

- systematické kontroly ubytoven a agentur
- posílení přítomnosti MP v rizikových lokalitách,
- potírání nelegálních aktivit v šedé ekonomice,
- důsledné řešení přestupků a narušování veřejného pořádku.

Integrace:

- jazyková výuka pro děti i dospělé,
- posílení školních kapacit a role pedagogických asistentů,
- cílené volnočasové aktivity propojující místní a cizince,
- komunitní akce a kulturní programy,
- zvyšování povědomí migrantů o českých normách a pravidlech,
- lepší komunikace směrem k majoritě.

Stejným způsobem je třeba postupovat v řešení 4 předpokladů pro negativní vnímání:

- **Realistické ohrožení:** Nadměrný počet cizinců zatěžuje městskou infrastrukturu. Je třeba rozšířit školní i zdravotní kapacity. Město musí činit kroky k řešení těchto problémů a odstranit pocit mezi místními, že „se nic neřeší“. Zároveň je třeba více komunikovat s majoritou a zdůrazňovat, že mezi ní a cizinci funguje paradox vzájemné závislosti, město totiž cizince potřebuje pro svou ekonomiku.
- **Symbolické ohrožení:** Podporovat a vytvářet další integrační infrastrukturu, jako jsou komunitní centra, a dále podporovat komunitní akce (např. food festival). Lépe propagovat úspěšné příklady integrace. Město by mělo najmout více koordinátorů,

kteří budou organizovat společné akce a odstraňovat u místních pocit, že cizinec = hrozba.

- **Negativní stereotypy:** Stereotypy lze odbourávat zejména vyšším zapojením cizinců do veřejného života, například prostřednictvím komunitních či kulturních akcí. Některé negativní představy lze zmírňovat i cílenými opatřeními v oblasti veřejného pořádku.
- **Meziskupinová úzkost:** Odbourat převážně u mladých. Více podporovat zapojení ukrajinských žáků do kroužků a dále podporovat odbourání jazykové bariéry. Je třeba co nejvíce propojit skupinky českých, ukrajinských a ostatních studentů.

Zvláštní pozornost si zaslouží **bydlení**, které je významným zdrojem napětí. Ubytovny jsou rozprostřené po městě, velké z nich se nacházejí v blízkosti centra, což zvyšuje viditelnost cizinců a vytváří pocit „obsazení prostoru“. Místní se kolem ubytoven necítí bezpečně. Město musí situaci kolem ubytoven vyřešit větším potíráním nelegálních ubytoven a větší přítomností policie kolem těch legálních. Přetížené kapacity, rostoucí ceny bytů, vysoké nájemy a obecně nedostatek dostupného bydlení posilují dojem nespravedlnosti a přispívají k růstu cen pro místní.

Agenturní zaměstnávání je další závažná oblast. V regionu působí více než 200 subjektů, z nichž část je nelegální nebo funguje v šedé zóně. Objevují se praktiky zabavování dokladů i přelévání pracovníků mezi firmami. To vede k ekonomickému vykořisťování, nestabilnímu ubytování a prohlubující se frustraci migrantů, což následně zvyšuje jejich sociální frustraci a napětí vůči majoritě. Obec měla by vytvářet prostředí, ve kterém budou mít tyto subjekty omezený prostor pro svou činnost.

Zdravotnictví je na hranici kapacity. Nedostatek praktických lékařů (zejména pediatrů) a stomatologů je dlouhodobý. Město se musí inspirovat modely pobídkových programů a 73 moderních přístupů (jako je telemedicína využívaná například v Jihočeském kraji), stejně jako chytře sdílet existující kapacity a využívat dostupné finanční zdroje.

Školství představuje další kritickou oblast. Podíl cizinců ve třídách by neměl dlouhodobě přesahovat 20 %, jinak dochází ke zhoršení výsledků i napětí v kolektivu. Zkušenost Boru ukazuje, že krátkodobé oddělení žáků kvůli jazykové přípravě funguje, avšak dlouhodobá segregace je neudržitelná a nežádoucí. Klíčem je rychlé zařazení do běžných tříd, posílení pedagogických kapacit, systematická práce asistentů a prevence šikany. Školy by měly dále

zapojovat ukrajinské asistenty a koordinátory a spolupracovat se sociálními pracovníky a s psychology zaměřenými na prevenci šikany a podporu propojování žáků v kolektivu.

Doporučení se podpírá o zjištění, že Tachov postupně přechází od improvizace k systematictějšímu řízení migrace – zejména díky Bezpečnostní platformě, novým analytickým podkladům a zlepšené koordinaci mezi městem, policií, školami a dalšími klíčovými aktéry. Přesto však trvají přetrvávající strukturální slabiny, které zásadně ovlivňují vnímání veřejnosti: nedostatečná regulace ubytoven, kolaps pediatrické péče, nestabilní školní prostředí a silná závislost na agenturním zaměstnávání. Současný stav ukazuje, že problém není nereformovatelný – naopak, **většina problémů je řešitelná.**

Tachov tak stojí na křižovatce dvou scénářů. Pokud bude pokračovat ve strategickém řízení, posílí infrastrukturu a zaměří se na komunikaci i prevenci napětí, může se stát příkladem **dobře zvládnuté migrační adaptace v České republice.**

Pokud však převáží dosavadní spirála nejistoty, slabé regulace a pocitového ohrožení, **hrozí postupná eroze sociální soudržnosti a vznik paralelních komunit.**

Výzkumná zpráva pro tuto fázi poskytuje analytický základ, na kterém lze vystavět další kroky – legislativní, institucionální i komunitní – tak, aby Tachov tuto výzvu dokázal využít jako příležitost, nikoli jako zdroj dlouhodobé destabilizace.

Obsah

1 Cílové oblasti výzkumu	1
2 Metodika výzkumu.....	2
3 Východiska analýzy v jednotlivých zkoumaných sektorech	3
3.1 Bydlení a ubytovny na Tachovsku	3
3.1.1 Souhrnem	5
3.2 Zaměstnanost a agentury.....	6
3.2.1 Souhrnem	7
3.3 Zatížení infrastruktury	10
3.3.1 Zdravotnictví	10
3.3.2 Doprava	11
3.3.3 Odpadové hospodářství	11
3.3.4 Sociální služby a dostupnost.....	11
3.3.5 Souhrnem	12
3.4 Situace mladistvých cizinců	13
3.4.1 Souhrnem	15
3.5 Otázka bezpečnosti.....	16
3.5.1 Souhrnem	18
3.6 Situace v Boru, Přimdě, Plané a Dlouhém Újezdě.....	19
4 SWOT analýza Tachovska (ve vztahu k migraci a integraci cizinců)	20
Silné stránky	20
Slabé stránky	21
Příležitosti	22
Hrozby	23

1 Cílové oblasti výzkumu

Cílem předloženého výzkumu bylo analyzovat dopady vysokého počtu cizinců na místní infrastrukturu a veřejný pořádek, a identifikovat klíčové problémy. Jinými slovy dokument nabízí **analýzu dopadů migrace na Tachovsko** v oblastech bydlení, zaměstnávání, školství, soužití, bezpečnosti a infrastruktury. Konkrétně jsme se snažili zodpovědět následující otázky:

1.1 Výzkumné otázky k bydlení

- V jakých typech ubytování cizinci nejčastěji bydlí?
- V jakých lokalitách se nachází nejvíce ubytovacích objektů s cizinci? Liší se pocitová bezpečnost majority v těchto lokalitách od ostatních?
- Kdo jsou vlastníci ubytovacích objektů? (Občané ČR vs. cizinci? Firmy, agentury, jednotlivci?)
- Mají do objektů přístup poskytovatelé sociálních a integračních služeb?

1.2 Výzkumné otázky k zaměstnávání cizinců

- Jaká je role pracovních agentur v zaměstnávání cizinců na Tachovsku? Jaký je poměr legálních a nelegálních subjektů?
- Jaké jsou pracovní podmínky cizinců (pracovní smlouvy, mzdy, pracovní doba, benefity) a jak se liší od podmínek českých pracovníků?
- Dochází k praktikám vykořisťování (např. zabavování dokladů, nevyplácení mezd, poplatky za zprostředkování)?

1.3 Výzkumné otázky k zatížení infrastruktury

- Jaká je situace cizinců v přístupu ke zdravotní péči na Tachovsku?
- Jaká situace na Tachovsku v oblasti dopravní infrastruktury v souvislosti se zahraničními zaměstnanci?
- Jaká je situace v oblasti odpadového hospodářství?
- Jaká je dostupnost služeb?

1.4 Výzkumné otázky k situaci mladistvých cizinců

- Jaký je podíl dětí cizinců ve školách na Tachovsku?
- Ve kterých školách je cizinců nejvíce?
- Jaké jsou hlavní problémy dětí/mladistvých cizinců?
- Podílí se děti/mladiství z řad cizinců na volnočasových aktivitách (např. v rámci sportovních klubů a kulturních spolků)?
- Jsou dostupné informace o zaměstnávání mladistvých cizinců?

1.5 Výzkumné otázky k bezpečnosti

- Jaké jsou hlavní problémy cizinecké komunity vnímané ze strany majority (např. konzumace alkoholu, shromažďování na veřejných prostranstvích apod.)?
- Jsou rozdíly ve vnímání ze strany veřejnosti mezi jednotlivými národnostmi cizinců?
- Které lokality považuje majorita za nejrizikovější? Z jakého důvodu?

2 Metodika výzkumu

Pro účely předložené analýzy jsme zvolili **výzkumný design** založený na tzv. **mixed-methods** přístupu. Jinými slovy jsme kombinovali kvantitativní data (MV, ČSÚ, MPSV, živnostenský rejstřík a další) s kvalitativními metodami (rozhovory, pozorování, komunitní setkání). Vzhledem k vysokému počtu cizinců na Tachovsku nás ve zkratce zajímalo: **Jak a jakým způsobem vysoký počet cizinců ovlivňuje Tachov a jeho širší okolí v klíčových socio-ekonomických a bezpečnostních oblastech?**

Pro celkový výzkum bylo určeno analytické období v rozsahu září 2024–září 2025, s tím že badatelské období přesahuje tento rámec do dřívějších let pro porovnání dat (2021/2022/2023).

Vyhodnocená data byla podmíněna **triangulací zdrojů**, tj. docházelo k ověřování informací z více zdrojů: samospráva, police, školy, neziskové organizace, cizinci, oficiální statistiky atd. Zdrojová základna byla konkrétně tvořena **primárními daty** a to: (1) rozhovory a jednáním se zástupci Tachova (a dalších), zástupci CPIC, městskou a státní policií; (2) výjezdy do obcí a pozorování (včetně fotodokumentace) v Tachově, Boru, Přimdě, Plané, Dlouhém Újezdu a Starém Sedlišti; (3) participací na komunitním setkání; (4) mapováním sociálních sítí – UA komunity v lokálních FB skupinách a Telegram skupinách (až 8,5 tisíc členů v největší skupině). A dále **sekundárními daty**: statistiky cizinců z Ministerstva vnitra, zaměstnanost cizinců a přehled agentur (MPSV), živnostenský rejstřík, zákony o pobytu a azylu, strategické a koncepční dokumenty.

Metody sběru dat byly následující: Polostrukturované anonymní rozhovory se stakeholdery (cca 30 respondentů). Terénní pozorování v ubytovnách, parcích, školách, podnicích. Analýza zápisů z jednání samospráv, monitorovacích zpráv a situačních zpráv.

Etické aspekty, které byly dodrženy a respektovány:

- Citlivé nakládání s daty, anonymizace respondentů.
- Neutralita – zpráva reflektuje stav, ale nehodnotí jednotlivce.

3 Východiska analýzy v jednotlivých zkoumaných sektorech

3.1 Bydlení a ubytovny na Tachovsku

Bydlení a ubytování cizinců patří v okrese Tachov mezi zásadní faktory ovlivňující sociální soudržnost, dostupnost bydlení i vnímání bezpečnosti. V roce 2023 bylo v rámci ORP Tachov evidováno přibližně **800 zařízení určených pro zahraniční pracovníky**, přičemž značná část funguje mimo oficiální evidenci. Ubytovny se koncentrují v Tachově, Boru, Přimdě a Plané a mají velmi různorodou podobu, od malých rodinných zařízení po velkokapacitní komplexy.

Vedle ubytoven roste i pronajímání bytů v soukromém sektoru, často za výrazně nadsazené ceny (až 25 000 Kč měsíčně). Zejména v Boru je patrné skupování bytů vietnamskou komunitou, která je následně pronajímá migrantům (především Ukrajincům), což přispívá k pocitu vytlačování místních obyvatel z trhu s bydlením.

Zásadní trend posledních dvou let představuje také nárůst evidovaných živností v oblasti „Ubytovací služby a hostinská činnost“, jejichž počet se nyní pohybuje kolem 800. Tento vývoj naznačuje, že pronajímání bytů a objektů cizincům se stalo strukturálním prvkem lokální ekonomiky. Část restaurací a provozoven byla dokonce přeměněna na ubikace. Běžným jevem je pronajímání panelových bytů.

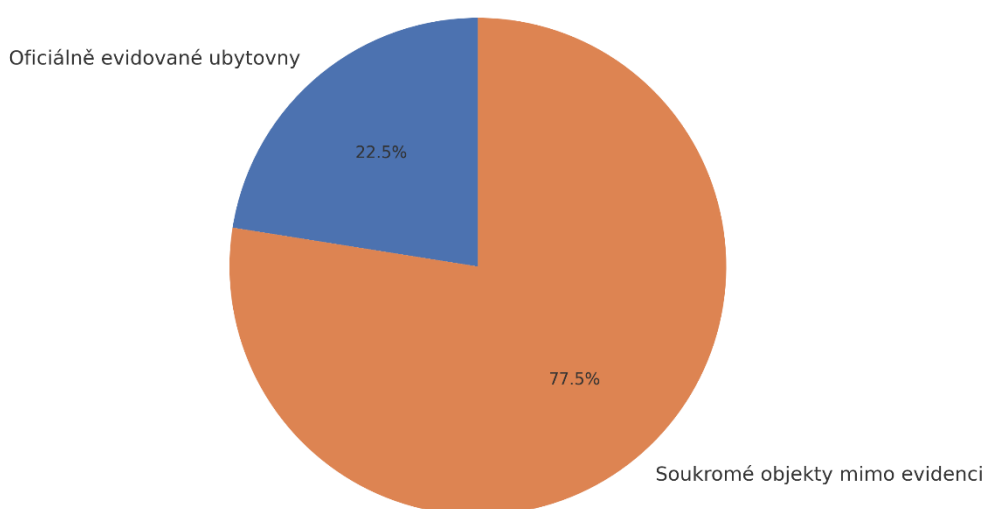
Popsaný stav přispívá k nárůstu cen nemovitostí a zvyšuje nervozitu mezi místními obyvateli. Od roku 2021 rostly ceny bytů v okrese Tachově nejvýrazněji ze všech okresů Plzeňského kraje (nárůst o 23,8 % v letech 2021 až 2023). V kontextu poklesu cen nemovitostí v roce 2023 po celém kraji byty na Tachovsku tehdy meziročně zlevnily pouze zanedbatelně (o 0,4 %). V roce 2024 se cena m² v roce 2024 meziročně zvýšila o 5,3 %. V letošním roce činil meziroční nárůst průměrné ceny více než 15 %. Růst lze očekávat i v následujících letech.

Skutečný problém nespočívá v samotné výši nájmů, ale v jejich nedostupnosti vzhledem k příjmům obyvatel. Nejhorší situace je v západní části okresu, zejména ve správním obvodu OŘP Tachov, kde nájem standardního bytu o velikosti 60 m² představuje 27,4 % průměrného měsíčního příjmu domácnosti. Má tak 2. nejvyšší poměr nájemného k příjmům v Plzeňském kraji a patří mezi 30 nejméně dostupných oblastí v ČR. **Skupování bytů za účelem pronájmu migrantům za nadsazené ceny tento problém dále prohlubuje.**

Cizinci jsou ubytováni napříč městem. Největší objekty (např. Mlýnská ulice) se ovšem nacházejí v blízkosti centra. Místní se v okolí ubytoven necítí komfortně. Přestože násilná trestná činnost vůči majoritě není častým jevem, lidé vnímají přítomnost skupin cizinců, zejména pokud konzumují alkohol a jsou hluční, jako bezpečnostní riziko.

Bydlení se stává nejen otázkou sociální integrace, ale i významným zdrojem ekonomických zisků pro široké spektrum subjektů – od českých majitelů nemovitostí přes vietnamskou komunitu až po agentury a pololegální struktury působící v šedé ekonomice.

Graf 1: Struktura ubytovacích zařízení v ORP Tachov (2025)

Ubytovací zařízení na Tachovsku se vyznačují vysokou diverzitou vlastnických i provozních modelů. Existují čtyři hlavní typy provozovatelů: **Čeští** vlastníci často adaptují rodinné domy či byty na menší ubytovny s cílem rychlého výnosu. **Vietnamská** komunita systematicky skupuje byty a činžovní domy, které přeměňuje na ubytovny a pronajímá migrantům, zejména Ukrajincům, za výrazně nadsazené ceny (v Boru až 25 000 Kč za byt). **Pracovní agentury** zajišťují ubytování pro své zaměstnance v blízkosti průmyslových zón, čímž propojují pracovní a bytové zajištění, avšak s omezenou kontrolou kvality. **Pololegální a nelegální subjekty** poskytují ubytování bez řádné registrace, často v nevyhovujících objektech, a představují nejvyšší riziko z hlediska hygieny a bezpečnosti.

Ubytování cizinců na Tachovsku funguje jako vysoce ziskový, avšak slabě regulovaný ekonomický model. **Ceny za lůžko se pohybují mezi 4 500–8 000 Kč měsíčně**, přičemž byly zaznamenány i extrémní případy vysokých cen v nevyhovujících a přeplněných podmínkách.

Typickým rysem je maximální zahušťování osob v bytech 2+1 běžně žije 5 až 10 osob, což provozovatelům zajišťuje vysoké marže, u větších zařízení až statisíce korun.

Provoz je často umožněn mezerami v legislativě a omezenými kontrolními pravomocemi, zejména u soukromých objektů. Bydlení cizinců se tak stalo významným ziskovým segmentem lokální ekonomiky, který deformuje trh s bydlením.

Ubytovny jsou spojeny s trestnou činností a nelegálními aktivitami. Opakovaně jsou hlášeny konflikty spojené se shromažďováním obyvatel ubytoven v parcích, u nádraží a v barech. Většina incidentů probíhá uvnitř cizineckých komunit, typicky mezi mladými Ukrajinci.

Mezi nejrizikovější ubytovací zařízení (pravidelné bitky, alkoholismus, možné drogy) jsou: Nádražní 2648, 347 01 Tachov, Nádražní 779, 347 01 Tachov, Bělojarská 1603, 347 01 Tachov. Pozitivně by se dala vyzdvihnout ubytovna na adrese Vítkov 88, 347 01 Tachov.

Výjezdy městské policie odhalily přeplněnost, hygienické nedostatky a výskyt rizikových jevů (alkohol, lehké drogy, násilné potyčky). V některých ubytovnách jsou hygienické podmínky na hranici únosnosti. Byly zaznamenány ojedinělé případy závažných onemocnění.

Bezpečnost ubytoven je klíčová pro integraci cizinců a sociální smír. V Tachově je problém nízké kontroly a dohledu, což umožňuje šíření šedé ekonomiky a nelegálních aktivit. Koncentrace cizinců v nevyhovujících ubytovnách může vytvářet sociální napětí.

3.1.1 Souhrnem

Koncentrace ubytoven a cizineckých komunit výrazně ovlivňuje vnímání místních obyvatel, kteří často pocítují frustraci a nejistotu. Nejčastěji uváděné problémy zahrnují:

- **bydlení** – rostoucí ceny nájmu a skupování bytů,
- **veřejných prostor** – obsazenost parků, hřišť a centra města skupinami cizinců,
- **veřejných služeb** – delší čekací doby u lékařů a nedostatek kapacit ve školkách.

Subjektivní pocit ohrožení bývá často silnější než reálná data o kriminalitě nebo dostupnosti služeb. Ubytovny tak v očích mnoha místních obyvatel fungují jako symbol problému, který je spojen s nejistotou a ztrátou komfortu.

Doporučujeme zvýšit viditelnost policie v okolí ubytoven, zapojit sociální a zdravotní pracovníky pro prevenci podvodů, drog a nemocí a podporovat informovanost cizinců, čímž se zároveň usnadní práce bezpečnostním složkám.

3.2 Zaměstnanost a agentury

Okres Tachov je jedním z nejvíce industrializovaných regionů v západních Čechách. Přítomnost průmyslové zóny v Boru u Tachova, logistických center a navazujících podniků činí z tohoto regionu magnet pro zahraniční pracovní sílu. Již v roce 2023 zde pracovalo podle dat Ministerstva vnitra a MPSV 20 422 cizinců, z toho 11 559 občanů EU/EHP a 6 657 osob s trvalým pobytem či dočasnou ochranou. Největší podíl tvoří občané Ukrajiny, Vietnamu, Slovenska a Bulharska.

V poslední době roste počet ukrajinských pracovníků z válkou nezasažených regionů a zároveň se mění struktura migrace – přibývá žen. U žen je patrná nižší zapojení na trhu práce a nejasná sociální participace, přičemž jsou zaznamenány zvýšená konzumace alkoholu a nárůst oznámení domácího násilí. Spolu se ženami přicházejí mladiství ve věku 16 a 17 let. Byly zaznamenány případy, kdy pracovníci podepisují dokumenty formou tzv. reversu, který fakticky přenáší roli opatrovníka dítěte na pracovní agenturu.

Agenturní zaměstnávání se stalo dominantním způsobem, jakým se zahraniční pracovníci dostávají na Tachovsko. **V lokalitě působí zhruba devatenáct velkých firem a korporátů a odhadem více než dvě stě menších agentur.** Některé z nich jsou již vlastněny Ukrajinci. Charakteristická je vysoká fluktuace pracovníků, spojená s agenturním modelem. Mnoho cizinců zůstává na krátkodobých smlouvách.

Cizinci jsou zaměstnávání především v:

- **automobilovém průmyslu a logistice** – např. firmy jako Loxess (Zápis MÚ Tachov),
- **stavebnictví** – často v šedé zóně, bez smluv,
- **službách a pohostinství** – menší podíl, typicky Ukrajinci a Vietnamci,
- **zemědělství** – sezónní práce, zejména Bulhaři a Rumuni.

Přehled MPSV uvádí deset klíčových subjektů s působností přímo v Tachově, Boru nebo Stříbře:

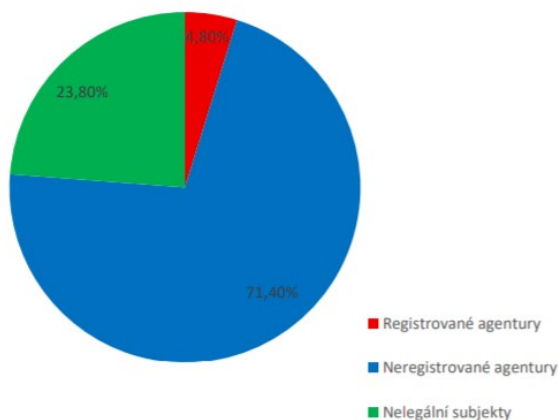
- **Bohemia Manscraft s.r.o.** – sídlí v Boru, patří mezi největší hráče, zaměstnává občany ČR, EU i třetích zemí
- **König Agency s.r.o.** – se sídlem v Tachově, podle terénních zjištění propojená s lokálními ubytovnami

- **LEPŠÍ PRÁCE s.r.o.** – působí v Tachově, zajišťuje zaměstnání pro cizince mimo EU
- **HOFMANN WIZARD s.r.o.** – významná nadnárodní agentura s pobočkou ve Stříbře
- **Amboseli International s.r.o., bfz o.p.s., Bullish Agency s.r.o., Nexumi Team s.r.o., Strojplex bornhald s.r.o., Traporeda work s.r.o.** – menší, ale rovněž aktivní agentury

Tyto agentury mají legální povolení od MPSV k vyhledávání zaměstnání, poradenské činnosti a zaměstnávání fyzických osob pro uživatele. Přestože formálně splňují podmínky, v praxi často využívají **řetězení subdodavatelů a outsourcing**, což znesnadňuje kontrolu pracovních podmínek.

Vedle oficiálních agentur působí v regionu i velké množství **nelegálních zprostředkovatelů**, kteří operují v šedé zóně. Poskytují práci bez pracovních smluv, vybírají od pracovníků neoficiální poplatky a část mzdy odvádějí mimo oficiální evidenci. U nich odchází k **zabavování dokladů** a „přelévání“ pracovníků mezi firmami. Takto fungující struktury připravují migranty o právní ochranu a zvyšují jejich náchylnost k vykořisťování.

Graf 2: Struktura pracovních agentur v ORP Tachov (2025)

(Zdroj: Autoři textu)

3.2.1 Souhrnem

Zaměstnanost cizinců na Tachovsku je příkladem **strukturální závislosti regionu na zahraniční pracovní síle**. Bez agenturních pracovníků by průmyslové podniky v Boru či Tachově nebyly téměř schopny fungovat.

Model agenturní práce však přináší řadu problémů:

- **Ekonomické** – dumpingové mzdy, deformace trhu práce, tlak na malé podniky.
- **Sociální** – izolace cizinců, frustrace majority, vznik paralelních komunit.
- **Bezpečnostní** – neregistrované agentury, šedá ekonomika, vykořisťování pracovníků.
- **Politické** – rozdílný přístup místních politiků, absence jednotné strategie.

Celkově lze hovořit o sociálních dopadech agenturního zaměstnávání následovně:

- **Nejistota a vykořisťování:** Cizinci jsou často nuceni přijímat pracovní podmínky, které by místní obyvatelé odmítli. Krátkodobé smlouvy, absence stabilního bydlení a hrozba ztráty práce vedou k jejich zranitelnosti.
- **Segregace na pracovištích:** Agenturní pracovníci jsou často odděleni od kmenových zaměstnanců a tvoří vlastní pracovní kolektivy. Tato segregace omezuje jejich kontakt s českými kolegy a prohlubuje izolaci.
- **Dopad na soužití s majoritou:** Místní obyvatelé vnímají přítomnost velkého počtu zahraničních pracovníků ambivalentně: na jedné straně si uvědomují, že průmysl by se bez nich neobešel, na straně druhé je frustruje jejich odlišný životní styl a schování.

Celkově lze říci, že **agenturní zaměstnávání je pro Tachovsko dvojsečná zbraň**. Zajišťuje ekonomickou prosperitu, ale prohlubuje sociální napětí a vytváří prostředí pro vykořisťování cizinců. Bez jasné regulace a koordinace mezi státní správou, samosprávou a zaměstnavateli hrozí, že tento systém bude dále izolovat migranty a zvyšovat frustraci majority.

Nelegální agentury mohou fungovat pouze tam, kde se setkává kombinace slabé kontroly ubytovacích zařízení, nízké informovanosti cizinců a tolerance ze strany firem. **Jedním z typických jevů je, že si zahraniční pracovníci na podmínky v agenturách obvykle nestěžují, a to i v případě zneužívání či porušování pracovních standardů.**

Obec by měla zaměstnávat vlastní zahraniční koordinátory, kteří si vytvoří síť kontaktů na ubytovnách a budou pomáhat v osvětě agenturních zaměstnanců. Informační kampaň by měla probíhat také mezi zaměstnavateli, aby nezaměstnávaly cizince z nelegálních agentur. Obec zároveň může shromažďovat informace a seznamy potenciálně nelegálních agentur a následně předávat podněty policii k jejich prověření, stejně jako podněty ke kontrole firem.

3.3 Zatížení infrastruktury

Rychlý nárůst počtu cizinců na Tachovsku má dopady nejen na bydlení a zaměstnanost, ale také na veřejnou infrastrukturu a služby. Největší tlak je patrný v oblasti zdravotnictví, zatímco dopravní infrastruktura zůstává relativně stabilní. Sociální služby a neziskový sektor narážejí na kapacitní limity i na nedůvěru ze strany veřejnosti i části institucí.

Kapacitní tlak se neprojevuje dramatickým kolapsem institucí, ale spíše kumulací drobných, avšak systematických problémů – zpožděné objednávací lhůty u pediatrií, nedostatek míst v mateřských školách, omezené možnosti příměstských spojů či přetížené sociální služby.

3.3.1 Zdravotnictví

Jedním z nejvýraznějších problémů je **nedostatek praktických lékařů a pediatrií**. Špatná je také dostupnost zubní péče. Situace je zejména v kontextu dramatického nárůstu počtu cizinců v okrese vnímána jako zhoršující se, přičemž někteří zástupci institucí ji označili za „tragickou“. Pocit, že „v poliklinice stojí čtyřicet Ukrajinců“, se stal symbolem napětí, byť z hlediska dat nejde o strukturální zahlcení, ale nerovnoměrnou návštěvnost v konkrétních časech.

Ze této situace také vyplývají další negativní jevy. Vysoká poptávka po lékařském vyšetření, v kombinaci s nedostatečnými lékařskými kapacitami, například motivuje k **provádění pracovních lékařských prohlídek cizinců „na kšeft“**. Dochází tak k omezování ordinačních hodin pro pacienty, což ve výsledku může přispět k posilování negativního vnímání cizinců ze strany místní komunity.

Uspokojivé řešení současné situace je složité, jelikož vyžaduje přijetí a provedení komplexních a systémových změn na úrovni státu. Okres Tachov je navíc strukturálně znevýhodněný svou periferní polohou, což při snaze přilákat do regionu nové lékaře snižuje jeho atraktivitu. Významným omezením je také absence okresní nemocnice.

Klíčovým předpokladem pro zlepšení současného stavu je navýšení lékařských kapacit.

Obce v okrese však v současné době disponují značně omezenými možnostmi, jak do regionu přilákat více stomatologů a praktických lékařů. Nevyhnutelně tak budou nuceny efektivněji využívat již existující prostředky a kapacity. Pozitivně však hodnotíme například aktuální pobídkový program města Tachov, v jeho duchu proto formulujeme následující doporučení pro zlepšení současného stavu:

- **Zacílit pobídkové programy na nejvíce potřebné specializace.**

- **Klást důraz na podporu rodinného zázemí** v rámci pobídkových programů pro lékaře.
- **Prosazovat individuální a osobní přístup** při realizaci pobídkových programů pro lékaře.
- **Maximálně využívat dostupné dotační programy.**
- **Změřit náborový program na studenty lékařských fakult**, a to například prostřednictvím stipendijního programu podmíněného nástupem do místní ordinace.
- **Rozvíjet spolupráci obcí v rámci okresu** na sdílení lékařských kapacit (pravidelné dojíždění lékařů z jiných obcí).
- **Využívat možnosti „telemedicíny“.**
- **Rozvíjet a propagovat okres** – pokud se na Tachovsku bude lidem žít dobře a bude představovat atraktivní lokalitu, budou do okresu přicházet i noví lékaři.

3.3.2 Doprava

Nárůst počtu cizinců nemá dle PČR **zásadní dopad na dopravní obslužnost**. Cizinci zpravidla využívají veřejnou dopravu nebo autobusové svozy mezi průmyslovými zónami a Tachovem. Přesto se ukazuje **deficit v noční dopravě**, kdy končí pracovní směny a hromadná doprava nefunguje. To vede k využívání neoficiální přepravy (sdílené vozy, nelegální taxislužby), což zvyšuje bezpečnostní rizika.

3.3.3 Odpadové hospodářství

I přes nárůst počtu obyvatel, **nebyl zaznamenán dramatický problém s komunálním odpadem**. Přesto byly v okolí některých ubytoven hlášeny případy přeplněných kontejnerů a lokální nepořádek.

3.3.4 Sociální služby a dostupnost

Samo město v koordinaci s neziskovými organizacemi poskytuje cizincům sociální poradenství, jazykové kurzy a komunitní akce. Kapacity jsou však omezené a část cizinců se do oficiálních integračních programů nezapojuje. Vztahy mezi MČR a neziskovým sektorem jsou komplikované.

Co se týče širší dostupnosti služeb, místní obyvatelé často zmiňují, že město Tachov nebylo dimenzováno na současný počet obyvatel. To se projevuje delšími čekacími dobami u lékařů, naplněností školek a vyšším tlakem na sociální služby.

3.3.5 Souhrnem

Lze konstatovat, že infrastruktura na Tachovsku je oblastí, kde se nejzřetelněji setkávají objektivní kapacitní limity regionu s pocitovým napětím majority. Školství, zdravotnictví i dopravní obslužnost fungují dlouhodobě na hraně možností, přičemž rychlý příliv cizinců po roce 2022 tento stav dále zdůraznil.

Zásadní je rozdíl mezi regionálními daty a lokálními zkušenostmi. Z objektivních čísel vyplývá, že některé služby nebyly dostatečné již před rokem 2022. Nicméně subjektivně jsou proměny spojovány právě s příchodem ukrajinských držitelů dočasné ochrany, což vytváří narativ „překročení únosné kapacity města“. V očích majority jsou tyto dílčí nedostatky vnímány jako důkaz selhávajícího systému, přičemž cizinci jsou často označováni jako hlavní příčina tlaků.

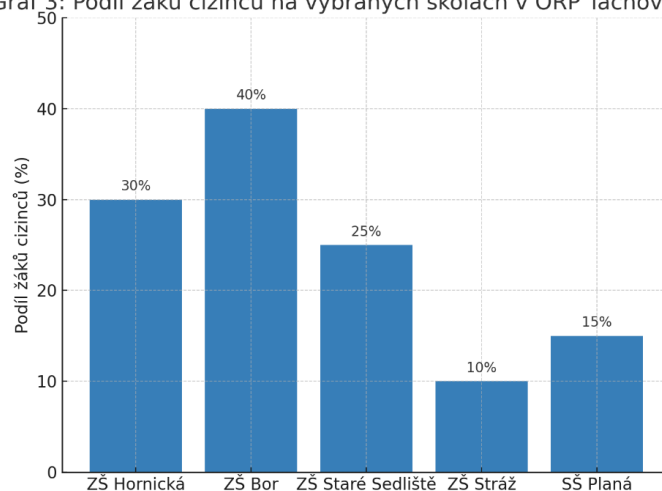
Celkově lze říci, že **infrastruktura představuje jedno z klíčových úzkých míst pro další vývoj Tachovska.** Město sice v posledních dvou letech podniklo řadu kroků ke stabilizaci situace (Bezpečnostní platforma, analytické podklady, tlak na koordinaci služeb), avšak bez systémového posílení kapacit škol, zdravotnictví, dostupného bydlení a sociálních služeb bude region nadále čelit kumulaci napětí. Infrastruktura je proto nadále kritickým determinantem udržitelnosti migrační situace v okrese Tachov.

3.4 Situace mladistvých cizinců

Školství představuje klíčovou oblast integrace cizinců, zejména mladistvých a dětí. To, zda se cizinci stanou dlouhodobě součástí místní komunity, závisí v zásadní míře na jejich zapojení do školního prostředí, jazykové vybavenosti a na schopnosti škol s těmito dětmi pracovat.

Na Tachovsku tento úkol nabývá mimořádného významu. V některých školách (např. ZŠ Hornická) tvoří děti cizinců až třetinu žáků (Zápis MÚ Tachov 2024). Podle analýzy MÚ Tachov za školní rok 2023–2024 činil podíl cizinců v ZŠ cca 20 % a v MŠ přibližně 15 %.

Graf 3: Podíl žáků cizinců na vybraných školách v ORP Tachov (2025)

V Tachově funguje pět základních škol: Hornická, Kostelní, Zářečná, Petra Jilemnického a ZUŠ (umělecká škola). Ve větších obcích jsou školy samostatné (Bor, Přimda, Planá, Stráž, Staré Sedliště).

Počet cizinců je výrazně nerovnoměrný:

- ZŠ Hornická (Tachov): do 30 % žáků tvoří Ukrajinci (Zápis MÚ Tachov, 29. 8. 2024),
- ZŠ Bor: 34 Ukrajinců, 29 Vietnamců, 6 Slováků (Situace v Boru a Přimdě, 2024),
- ZŠ Staré Sedliště: 17 cizinců,
- ZŠ Stráž: 4 cizinci (2 Ukrajinci, 2 Bulhaři).

V MŠ nejvíce cizinců navštěvuje zařízení Stadtrodská (28 dětí) a Pošumavská (14 dětí). Mezi ZŠ dominuje Zářečná (150 cizinců, přičemž v jedné třídě 13 z 27 dětí tvořili Ukrajinci) a Hornická (91 cizinců).

Tachov má gymnázium a střední průmyslovou školu, v Plané funguje jedna střední škola s cca 15 cizinci. Specifickým problémem je trend, že část ukrajinských žáků pokračuje v online studiu na Ukrajině a odmítá se zapojit do českého systému, což snižuje jejich šance na integraci. Objevily se pouze ojedinělé případy zaměstnávání mladistvých cizinců „na černo“.

Pozitivní příklad přináší Bor, kde školy zavedly systematický přístup a snížili napětí:

- na nižším stupni vznikly samostatné třídy pro ukrajinské děti,
- na vyšším stupni byli žáci integrováni do běžných kolektivů,
- školy zaměstnaly ukrajinské asistenty pedagoga.

Naopak v Tachově a okolí se objevují četné stížnosti:

- na šikanu českých spolužáků ukrajinskými dětmi,
- agresivní chování a kouření na školních toaletách,
- nízkou motivaci k integraci a minimální účast v zájmových kroužcích

Mladiství cizinci se jen výjimečně zapojují do místních volnočasových aktivit. V Tachově byla opakovaně popsána situace, kdy ukrajinská mládež obsazuje veřejná hřiště a vytlačuje české děti, což také vytváří případy šikany. Tento jev má dopad na vnímání soužití – část rodičů českých dětí se stáhla z veřejného prostoru.

Místní obyvatelé často vyjadřují obavy, že přítomnost velkého počtu cizineckých dětí vede k „rozvratu školního systému“. Některé výroky učitelů i rodičů hovoří o „drzosti“ a „neochotě se přizpůsobit“. Současné ale platí, že **řada školských pracovníků vykazuje vysokou míru profesionality a empatie** – zejména tam, kde působí asistenti pedagoga z řad Ukrajinců.

Významnou roli hraje **původ ukrajinských dětí**. Zatímco rodiny ze západní Ukrajiny se lépe integrují, nová vlna z východní části země přináší jiné vzorce chování – menší respekt k autoritám, vyšší míru arogance a zkušenost s korupčním prostředím.

Místostarostka M. i vedení MÚ Tachov si uvědomují význam školství. Podporují využívání školních asistentů a jazykových kurzů. Na komunitních setkáních se zmiňuje nutnost posílit **kurzy češtiny pro děti i dospělé**. Podpora zapojení ukrajinských žáků do volnočasových aktivit má vysoký potenciál zlepšit integraci, protože značná část z nich se aktivit neúčastní, přesto o ně má zájem. Tyto aktivity zároveň podporují rozvoj jazykových kompetencí.

V případě studentů z Ukrajiny je zaměstnání **asistentů a asistentek** ze strany českých škol nutností pro jejich úspěšnou integraci, jelikož jim pomáhají překonávat jazykové bariéry a ulehčují práci českým učitelům. Kromě zapojení ukrajinských asistentů a asistentek je také důležité zaměstnat a zapojit zkušené **školní psychology**, kteří mohou pomoci odbourat napětí českým a cizím kolektivem, což se úspěšně prokázalo v některých školách v Polsku.

3.4.1 Souhrnem

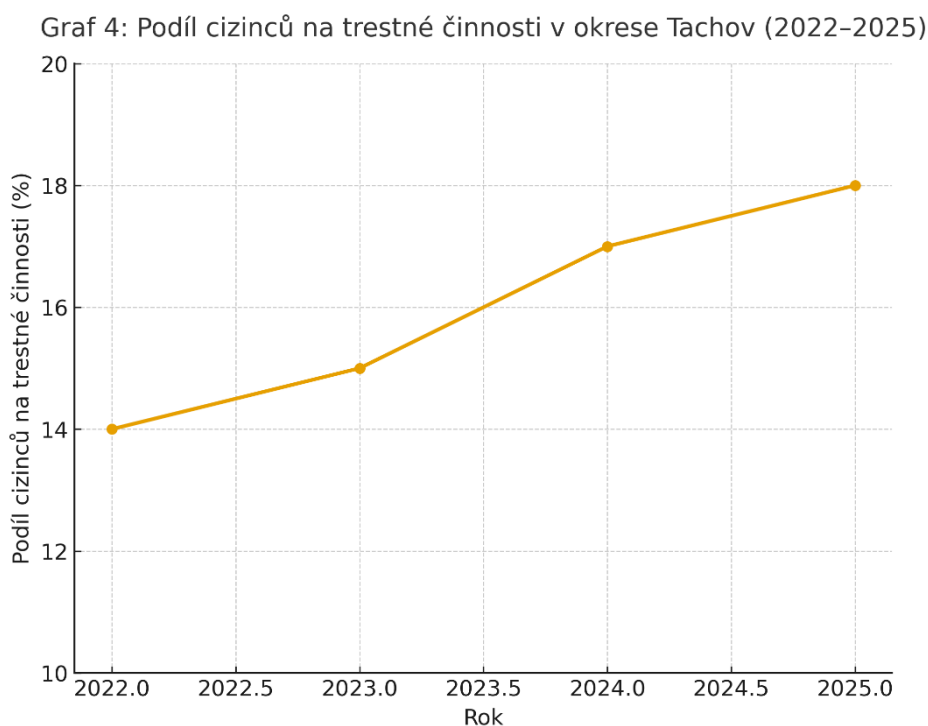
Školství a mladiství na Tachovsku představují **strategickou oblast integrace**. Přestože existují pozitivní příklady, přetrvává celá řada problémů: šikana, nízká motivace k integraci, online studium mimo ČR. Bez zásadních kroků hrozí, že se vytvoří „**ztracená generace**“ **cizinců**, která nebude plně začleněna ani do české společnosti, ani do té ukrajinské. Řešení vyžaduje kombinaci **investic, koordinace a přísnějších pravidel**.

Pro úspěšnou integraci také doporučujeme tento postup:

- Na začátku školního roku by školy měly zřídit několikátýdenní adaptační skupiny pro nově příchozí žáky z Ukrajiny zaměřené na výuku českého jazyka.
- Segregace žáků ve speciálních třídách adaptačních skupinách nesmí trvat déle, než bude trvat nezbytná jazyková příprava studentů. Čím je segregace delší, tím se zhoršuje šance na úspěšné sociální začlenění.
- Urychlené umístování ukrajinských studentů do společných tříd však také není správné. Ukrajínští studenti by měli být umístováni do smíšených tříd až ve chvíli, kdy budou jazykově dostatečně připraveni. Unáhlené zařazení do kmenových tříd bez adekvátní jazykové přípravy komplikuje jejich akademickou integraci.
- Počet Ukrajinských žáků ve třídách by neměl přesahovat 20 %, jinak bude integrace velmi náročná. Žáci musejí být do tříd umístování rovnoměrně.
- Ve školách by měly být žákům k dispozici dvojjazyční asistenti, kteří jím budou pomáhat během výuky, dovysvětlovat látku a pomáhat při komunikaci s rodiči.
- Školy by měly angažovat školního psychologa se zkušeností s prací s cizinci a urovnáváním konfliktů mezi žáky. Vhodné je také zapojení sociálního pedagoga nebo sociálního pracovníka.
- Je nutné zvýšit podporu volnočasových aktivit ukrajinských studentů. Klíčové je, aby se takových aktivit účastnili společně s českými dětmi. Zájmové kroužky a volnočasové aktivity, kterých se účastní výlučně ukrajinské děti, nepřispívají jejich sociální integraci.

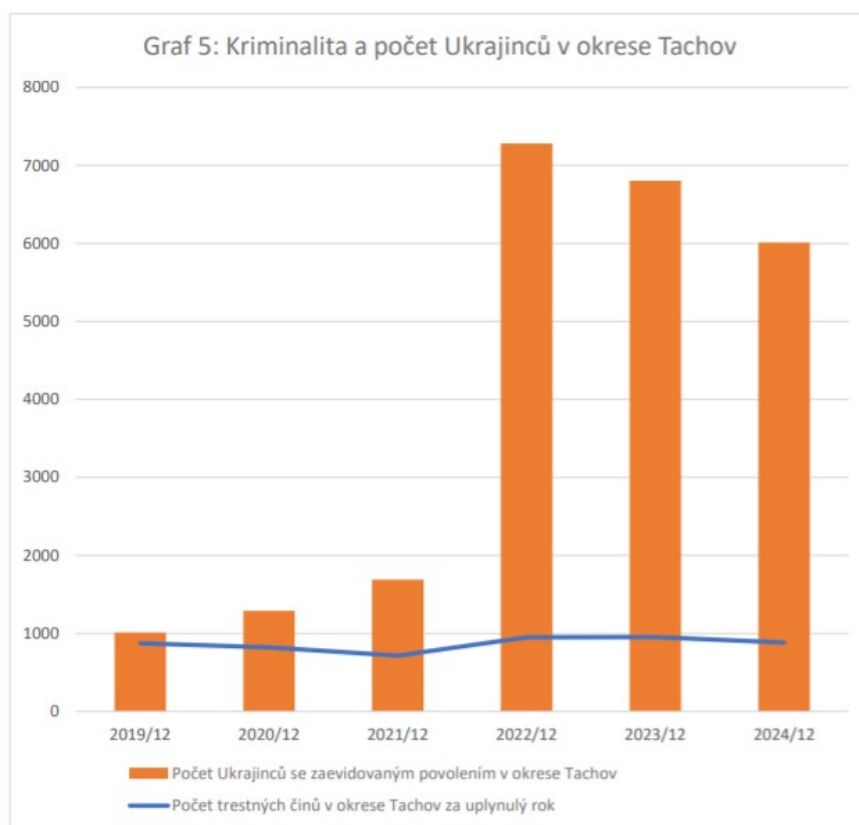
3.5 Otázka bezpečnosti

Bezpečnostní dimenze migrace patří na Tachovsku k nejcitlivějším tématům. Přestože objektivní statistiky PČR ukazují jen mírný nárůst trestné činnosti cizinců (17 % v roce 2024 oproti 14 % před rokem 2022), pocitová bezpečnost majority je výrazně nižší (Zápis PČR, 2024). Místní obyvatelé hovoří o zhoršující se atmosféře, přetížení veřejných prostor a neochotě cizinců integrovat se. Rozdíl mezi realitou a subjektivním vnímáním je klíčový pro pochopení bezpečnostní situace.

Podle údajů PČR Tachov dosahoval podíl cizinců na trestné činnosti v roce 2024 cca 17 % (před rokem 2022 to bylo 14 %). Nejčastější prohřešky zahrnují: **alkohol za volantem, přestupky v dopravě, majetkovou a hospodářskou kriminalitu, padělání dokladů a maření nařízení a uplácení policistů.**

Policie uvádí, že objasněnost trestné činnosti je stabilní (cca 50 %) a odpovídá republikovému průměru, přičemž část obav veřejnosti považuje za nadsazenou. Ačkoli v roce 2022 došlo k 33% nárůstu kriminality souběžně s výrazným přílivem cizinců, policie jej dává do souvislosti především s rozvolněním protipandemických opatření. Úroveň kriminality je po roce 2022 srovnatelná s obdobím před pandemií.

Výroky místních obyvatel z terénních rozhovorů ukazují vysokou míru frustrace:

- „Ukrajinci se chovají suverénně, nechťejí se integrovat“
- „Je to časovaná bomba“

Faktory, které zvyšují pocit ohrožení:

- koncentrace ubytoven – „cizinci jsou na každém rohu“,
- incidenty s MP – např. brutální napadení strážníků v červnu 2024,
- viditelné skupiny mladých mužů („proč nejsou na Ukrajině a neválčí“)
- šikana českých dětí ukrajinskými spolužáky.

Terénní výjezdy a rozhovory s aktéry na tachovském území ukazují, že z pohledu části majority jsou za hlavní problém cizinecké komunity považovány nadměrná konzumace alkoholu a užívání návykových látek, shromažďování ve veřejném prostoru a související rušení nočního klidu. Pozorování z nočního Tachova (21.–22. 9. 2024) ukázalo, že excesy se nevyskytují plošně. Mezi národnostními skupinami cizinců se konflikty objevují výjimečně.

Z hlediska konkrétních lokalit byl jako nejrizikovější vnímán již zmíněný **SBAR24** (momentálně uzavřen a nabízí se k prodeji). Podle výpovědí se zde pravidelně objevovaly konflikty mezi cizinci, typicky v pátečních a sobotních nočních hodinách, kdy docházelo k častým výjezdům IZS.

Rizikové jsou také **ubytovny** – Volyňská (podezření na prostituci), Mlýnská (podezření na výrobu pervitinu), ParkHotel (případy HIV pozitivních osob). V Tachovu dochází také k **dopravním přestupkům** (řízení pod vlivem alkoholu, padělané řidičské průkazy) a ke konfliktům dochází i ve **veřejném prostoru** (konflikty v parcích, na hřištích a u vlakového nádraží, slovní obtěžování dívek mladými Ukrajinci).

Rozhovory s místními a sociálními pracovníky ukazují, že Tachované vnímají Ukrajince negativně, zejména kvůli obavám ze ztráty práce, bydlení a vnímaných výhod. Motivace Ukrajinců k integraci je nízká a městské integrační aktivity mají omezený dopad. Zároveň je patrný rozdíl mezi dlouhodobě usazenými Ukrajinci a nově přichozími po roce 2022, přičemž druhá skupina je vnímána jako méně respektující autority, což vytváří napětí jak s majoritou, tak uvnitř ukrajinské komunity.

3.5.1 Souhrnem

Bezpečnostní problematika na Tachovsku má dva rozměry:

- **Objektivní** – podíl cizinců na kriminalitě (17 %) odpovídá jejich podílu na populaci. Přestupky (alkohol, hluk, dopravní prohřešky) převažují nad závažnými trestnými činy.
- **Subjektivní** – pocit ohrožení je výrazně vyšší, než odpovídá datům. Je formován viditelností cizinců, mediálními obrazy a kulturními rozdíly.

Výsledkem je eroze důvěry majority ve státní instituce a riziko růstu xenofobních nálad. Bezpečnostní situace v Tachově není podle dat dramatická, ale pocitově je vysoce problematická. Vysoká koncentrace cizinců, konflikty v barech a ubytovnách a kulturní rozdíly vedou k pocitu ohrožení majority. Rozdíl mezi „tvrdými daty“ a „měkkým vnímáním“ je zásadní. Pokud město a instituce nebudou aktivně kombinovat represivní kroky (kontroly, hlídky) s preventivními opatřeními (mládež, komunikace), hrozí, že subjektivní obavy přerostou v otevřené konflikty.

3.6 Situace v Boru, Přimdě, Plané a Dlouhém Újezdě

Situace v Boru, Přimdě, Plané a Dlouhém Újezdě ilustruje různé podoby a dopady migrace na menší sídla v okrese Tachov. V této části zachycujeme klíčové trendy patrné ve sledovaných obcích, přičemž podrobný a detailní popis situace je zachycen v hlavním analytickém dokumentu:

- **Bezpečnostní** – nárůst trestné činnosti je mírný, ale subjektivní pocit ohrožení je vysoký. Největším rizikovým faktorem je SBar24 a ubytovny.
- **Bydlení** – exploze ubytovacích zařízení, vysoké nájem, zapojení vietnamské komunity do trhu s byty.
- **Sociální** – izolace cizinců, nízká integrace mladistvých, užívání návykových látek.
- **Zdravotnictví** – problémy s registrací a pojištěním, přetížení lékařů.
- **Školství** – kapacitní tlak, obtíže s docházkou kvůli absenci trvalé adresy, rozdíly mezi školami (Bor jako příklad dobré praxe, Přimda a okolní obce se složitějšími případy).

4 SWOT analýza Tachovska (ve vztahu k migraci a integraci cizinců)

Silné stránky

- **Silná zaměstnavatelská základna a poptávka po práci.** Průmyslový klastr Bor–Nová Hospoda a navazující logistika udržují vysokou poptávku po pracovní síle, což zvyšuje absorpční kapacitu regionu pro legální migraci.
- **Existující síť legálních agentur.** V okrese působí registrované subjekty MPSV (např. Bohemia Manscraft, LEPŠÍ PRÁCE, bfz, Nexumi Team, Strojplex, Traporeda apod.), které mají povolení k vyhledávání zaměstnání a zaměstnávání pro uživatele; to je opora pro regulovanou integraci na trh práce.
- **První integrační praxe ve školství.** Pozitivní model v Boru – dočasné oddělené třídy a následné „rozpuštění“ + ukrajinští asistenti – snižuje napětí ve třídách.
- **Základní infrastrukturní plánování v dopravě.** Město má čerstvě schválený Plán dopravní obslužnosti 2024–2028 (včetně koordinace s IDPK), což je pevný rámec pro případné posílení linek i adaptaci na směnný provoz.
- **Aktivita samosprávy v tématu.** Problematika je na stole politického vedení města; zaznamenán dialog a odlišné pohledy, které téma udržují ve veřejné agendě.
- **Existující integrační infrastruktura** – školní asistenti, jazykové kurzy, neziskové organizace, komunitní centra.
- **Zapojení UA asistentky u městské policie.** Veliký bonus pro komunikaci s UA, know-how.
- **Město Tachov** v posledních dvou letech dokázal výrazně posílit institucionální struktury, které byly v roce 2022 minimální. Za zásadní silnou stránku lze označit zavedení **Bezpečnostní platformy**, jež poprvé vytvořila funkční koordinační rámec mezi městem, PČR, MP, krajem, sociálními službami, školami a dalšími aktéry.
- **Analytické podklady 2024–2025** (Analytický podklad města, Datový report, Evaluace 2023–2024) poskytly městu nové možnosti rozhodování založeného na datech.
- Město rovněž dokázalo získat **víceletou grantovou podporu** MV (2023–2025), financující koordinátorku integrace, komunitní programy a práci s DO.

- Posílena byla i **komunikace se školami**, rozšířila se přítomnost asistentů pedagoga a došlo ke zlepšení monitoringu ubytoven. V oblasti bezpečnosti se podařilo stabilizovat hlídkovou službu MP a zlepšit interakci s veřejností.

Slabé stránky

- **Rozsah a roztržitost ubytování.** Odhad cca 800 „ubytovacích“ živností v ORP (legální i neformální), nejasná evidence a proměnlivá kvalita. To komplikuje dohled, hygienu i komunitní soužití.
- **Závislost na agenturním modelu a šedé zprostředkování.** Kromě registrovaných subjektů působí „paralelní“ zprostředkovatelé (přelévání pracovníků, poplatky, držení dokladů), což oslabuje práva pracovníků a řádnou kontrolu.
- **Kapacitní limity škol a služeb – zejména zdravotnictví.** V lokálním školství roste počet cizinců a některé školy (Tachov) vykazují výrazné navýšení počtů, zatímco dostupnost MŠ/ZŠ a pediatrií je vnímána jako nedostatečná.
- **Omezené možnosti řešení problémů lokálního zdravotnictví.** Zlepšení situace vyžaduje provedení systémových změn na národní úrovni.
- **Nejednotné vnímání bezpečnosti a komunikace.** Rozpor mezi „tvrdými daty“ a pocitovou bezpečností – část veřejnosti má dojem zhoršení situace; chybí průběžné sdílení srozumitelných dat a příběhů o řešeních.
- **Místně specifické napětí v Borsku.** V Boru/Přimdě koncentrované ubytování, 37 deliktů cizinců z 155 za 8 měsíců (2024-2025), „časovaná bomba“ v místních výrocích – i když jde z velké části o pocitovou rovinu.
- **Omezené možnosti v otázce nelegálních agentur.** Město má jen omezené možnosti, jak se s takovým problémem vypořádat a je třeba úzká spolupráce s policií.
- Navzdory zlepšené koordinaci zůstává město **strukturálně limitované** v klíčových oblastech: zdravotnictví je výrazně oslabené (kritická situace pediatrie), školství pracuje dlouhodobě nad kapacitní hranicí, sociální služby nejsou dimenzované na vysoký počet cizinců.
- Zásadním problémem zůstává **absence právních nástrojů** pro regulaci ubytovacích kapacit a agenturního zaměstnávání. Společnost na Tachovsku je navíc hluboce polarizovaná, což potvrzují výroky z terénu i evaluací.

- **Integrace mladistvých cizinců** je limitovaná nízkou motivací k zapojení a fenoménem online studia na Ukrajině. Kapacita úřadu k dlouhodobé systémové integraci je omezená a mnoho problémů se tak řeší reaktivně

Příležitosti

- **Rozšíření jazykových a rekvalifikačních kurzů.**
- **Zapojení firem** – velcí zaměstnavatelé (např. Loxess) mohou přispět ke zlepšení integrace, pokud budou motivováni.
- **„Compliance“ program s velkými zaměstnavateli.** Využití registrovaných agentur jako páteře + dohody s klíčovými firmami o uvedení minimálních standardů ubytování/docházky/jazykové podpory.
- **Školní integrační balíčky.** Rozšíření osvědčeného „borského“ modelu (UA asistenti, přechodové třídy, peer programy) do dalších škol + systematická jazyková podpora rodičů.
- **Data-driven regulace ubytoven.** Jednotná databáze ubytování napříč ORP + společné kontroly PČR/cizinecká/hygiena; cílem je „vybílání“ trhu a zlepšení podmínek.
- **Zajištění bezpečnosti ubytoven posílí úspěšnost integrace.** Nelegální ubytovny a pocitová nebezpečnost kolem nich jsou jedním z hlavních důvodů subjektivního pocitu ohrožení u místních obyvatel.
- **Komunitní práce v hot-spotech.** Programy pro mládež a rodiny (parky, hřiště, nízkoprahové formáty), navázané na místní centra a městskou komunikaci.
- **Telemedicína a finanční a jiné pobídky pro mladé lékaře.** Oba nástroje umožní snížit zátěž na zdravotní systém.
- **Zaměstnání dalších koordinátorů.** Město má příležitost najmout koordinátory mezi cizinci se širokou sítí kontaktů, čímž bude moci lépe mezi cizinci šířit informovanost, organizovat společenské akce a bude mít lepší přehled o dění na ubytovnách.
- Město má díky analytickým dokumentům, platformě a grantové infrastruktuře unikátní příležitost přejít z krizového řízení k **dlouhodobému integračnímu a bezpečnostnímu managementu.**
- Nově vznikající **Akční plán Tachov 2025** umožňuje výrazně sjednotit přístup škol, sociálních služeb a policie. Přípravované kroky (registr ubytoven, větší spolupráce s

krajem, strategická komunikace) mohou zásadně zlepšit kvalitu řízení. Využití evropských fondů (AMIF, ESF+) by umožnilo budování komunitního centra, posílení jazykových programů a rozvoj služeb. Roste i ochota některých firem participovat na stabilizaci situace.

- Pokud město efektivně využije nashromážděná data, může vytvořit **jednu z nejkomplexnějších strategií pro práci s cizinci v ČR.**

Hrozby

- **Eskalace pocitového napětí do incidentů.** Vysoká viditelnost cizinců a lokální kauzy (např. SBar24) udržují narativ „zhoršující se bezpečnosti“, i když data vážný nárůst nepotvrzují; tím roste riziko spontánních konfliktů a vigilantismu.
- **Replikace šedé ekonomiky.** Pokud se neomezí „paralelní“ zprostředkování a neregulované ubytování, prohloubí se vykořisťování, fluktuace i daňové úniky.
- **Sociálně-prostorová segregace mládeže.** Nízká účast cizinců na volnočasových aktivitách a on-line studium mimo ČR prohlubují izolaci vrstevnických skupin a přenáší napětí do veřejného prostoru.
- **Sociálně-prostorová segregace dospělých.** Jestliže budou cizinci vnímáni majoritou jako hrozba a budou v práci segregováni, hrozí větší napětí a otevřené nepřátelství mezi oběma komunitami. Tomu lze předejít využitím komunitních center, a lepší komunikací s majoritou i s cizinci.
- **Lokální „přetlak“ služeb.** Pokud se nepodaří posílit praktiky/pediatry a stabilizovat objednávkové režimy, poroste nespokojenost majority („zabírají capacity“).
- **Reputační riziko regionu.** Mediální akcent jednotlivých incidentů (přestupky, falšování dokladů) může odrazovat kvalifikované pracovníky i investice, a to navzdory stabilní objasňenosti a relativně mírnému podílu cizinců na TČ (cca 17 %).
- **Politizace problému.** Téma se více zviditelňuje, a to může vést k polarizaci veřejnosti, riziko radikalizace.
- **Kolaps infrastruktury.** Pokud nebude posíleno školství, zdravotnictví a doprava, tlak cizinců povede k reálným výpadkům služeb.
- **Zvýšení pocitu vytlačení u majority.** Hrozí, že větší pocit cizinců bude dále vytlačovat místní z pracovního trhu, škol, školek, dětských hřišť. Je třeba zvyšovat školní kapacity,

zlepšovat integraci, omezovat nelegální ubytovny a pracovní agentury a tím částečně regulovat počet cizinců ve městě.

- Největší hrozbou je **prohlubování frustrace majority**, která může přerůst ve společenský konflikt. Bez posílení infrastruktury hrozí další zhoršení dostupnosti zdravotní péče, zahlcení škol a přetížení sociálních služeb.
- Nadále existuje riziko **gettoizace a vzniku paralelních komunit**, zejména vzhledem k fenoménu neregulovaných ubytoven a slabé integrace mladistvých. Nelegální ekonomické aktivity (padělání dokladů, drogy, nelegální provoz ubytoven) mohou sílit tam, kde chybí kontrolní nástroje.
- **Přetrvávající fragmentace mezi městem, krajem a státem může brzdit systémová řešení.** Pokud město nenajde stabilní cestu, Tachov se může dostat do spirály zhoršující se bezpečnosti a narůstajícího sociálního napětí.